

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ ФРАНЦУЗЬКОЮ МОВОЮ

Фразеологізми є невід'ємною складовою мови кожного народу, полісемія та метафоричність яких становлять певні проблеми для перекладачів, які вперше стикаються з подібними виразами і мають на меті адаптувати їх мовою перекладу.

Фразеологізм – це стійкі сполучення слів, які не створюються в мовленні подібно до вільних, а відтворюються в готовому вигляді з фразеологічного запасу мовця [3, с. 241]. Щодо класифікації фразеологізмів, дослідники розрізняють три групи: 1) прості фразеологічні сполуки; 2) фразеологічні єдності; 3) ідіоми [1, с. 9]. Серед фразеологізмів, які характеризують людину, можемо виокремити наступні дві групи: 1) ті, що характеризують емоційний стан людини; 2) ті, що характеризують способи вираження емоцій [4, с. 130].

Розглянемо можливі способи перекладу англомовних фразеологізмів на позначення емоцій французькою мовою [2, с. 459–460; 5, с. 303–319]. Першим способом перекладу є підбір повного еквівалента: 1) *to laugh all the way to the bank – rire jusqu'à la banque* (радіти, діставши зиск із чогось неважливого, з якоїсь дрібнички); 2) *to cry over spilt milk – pleurer sur le lait renversé* (засмучуватись через те, що вже неможливо змінити).

Іншим способом перекладу фразеологізмів є вибір відносного еквівалента. Він є подібним за значенням до початкового виразу, але відмінний своїм лексичним складом: 1) *to have a frog in one's throat – avoir un chat dans la gorge* (перехопило дух, зазвичай з переляку); 2) *to be as hard as nails – être dur comme de la pierre* (сильна характером людина, яка не проявляє жодних емоцій).

Вибір варіантного відповідника є одним із способів перекладу фразеологізмів, який передбачає вибір такої фразеологічної одиниці, що найбільш адекватно передаватиме сенс початкового виразу мовою перекладу: 1) *to be on pins and needles – être sur des charbons ardents* (бути дуже нетерплячим, знервованим); 2) *a chip on one's shoulder – avoir une dent contre quelqu'un* (звинувачувати інших у чомусь і продовжувати сердитись на них); 3) *to be over the moon – être aux anges* (почуття надзвичайного щастя, задоволення).

Одним із можливих способів перекладу фразеологізмів є калькування, коли англійський фразеологізм перекладається послівно: 1) *to push one's buttons* – *appuyer sur les boutons de quelqu'un* (викликати у когось сильні емоції); 2) *an old flame* – *l'ancienne flamme* (почуття давнього, іноді навіть першого кохання).

Поширеним способом є описовий переклад фразеологізмів, коли їхнє значення передається мовою перекладу без збереження образності: 1) *go nuts* – *devenir fou* (божеволіти; очманіти); 2) *to be bent out of shape* – *être contrarié(e)* (засмутитись; образитись).

Отже, згідно з проведеним дослідженням можемо зробити наступний висновок, що оскільки французька мова має свою власну систему фразеологізмів, кваліфікований перекладач повинен вміло оперувати такими способами перекладу як підбір повних і відносних еквівалентів, вибір варіантного відповідника, калькування та спосіб описового перекладу, що зумовлено певними особливостями кожної з мов і може становити проблеми для перекладача.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баран Я. А., Зимомря, М. І. Теоретичні основи фразеології. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов університетів та педагогічних інститутів [Текст] / Я. А. Баран, М. І. Зимомря. – Ужгород : НБ ПНУС, 1999. – 171 с.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми [Текст] / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.

3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства [Текст] / М. П. Кочерган. – Київ : Академія, 2001. – 368 с.

4. Миронова О. П. Фразеологізми англійської мови як спосіб вираження емоційного стану особистості [Текст] / Збірник матеріалів V міжнародного круглого столу «Сучасні тенденції фонетичних досліджень» // О. П. Миронова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – С. 130–133.

5. Gutiérrez L. English is not easy / L. Gutiérrez. – Kharkiv : Vivat, 2023. – 333 p.